

2.4. Про статус постраждалого внаслідок Чорнобильської катастрофи

Відповіді на запитання про статус постраждалого внаслідок аварії на ЧАЕС, отримані у ході проведення інформаційної Інтернет – конференції, приуроченої 24-й річниці Чорнобильської катастрофи (2010)

2.4.1. На якій підставі діти після 18 років втрачають статус постраждалих? Що планується зробити для вирішення цього питання? (14; м.Іванків, Київської обл., центр «Довір'я»)

*Відповідь:

Питання визначення статусу осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, врегульовано Законом України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.

Після досягнення повноліття, визначення статусу потерпілих від Чорнобильської катастрофи провадиться на умовах, визначених статтею 11 вказаного Закону.

Підставою для визначення статусу потерпілих від Чорнобильської катастрофи, відповідно до статті 15 Закону, є довідка про період проживання на територіях радіоактивного забруднення, евакуацію, відселення, самостійне переселення, яка видана органами місцевого самоврядування.

Проте слід зазначити, що особи, які досягли повноліття, з числа зазначених в статті 27 Закону, та яким у дитячому віці було встановлено причинний зв'язок інвалідності з наслідками Чорнобильської катастрофи, за умови проходження ними переогляду у спеціалізованій медико-соціальній комісії, відносяться до потерпілих від Чорнобильської катастрофи.

На виконання постанови Верховної Ради України Мінпраці було розроблено та спільно з центральними органами виконавчої влади, науковцями і громадськими „чорнобильськими” організаціями опрацьовано проект Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.

Законопроектом передбачено, що дітям, народженим після 26 квітня 1986 року від батька, який на час настання вагітності матері мав підстави належати до категорії 1, 2 або 3 постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, та має відповідне посвідчення, або народжені матір'ю, яка на час настання вагітності або під час вагітності мала підстави належати до категорії 1, 2 або 3 постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, та має відповідне посвідчення, після досягнення ними повноліття законопроектом передбачено пільгу із щорічного обстеження в медичних закладах.

(Головний спеціаліст відділу оплати праці та пенсійного забезпечення Міністерства праці та соціальної політики України Уяздовський В. О.)

2.4.2. Як слід розуміти визначення “особи, що постраждали від аварії”? Вони дійсно хворі, по-справжньому інваліди? Або вони записані, навіть якщо здорові, в цьому реєстрі тільки тому, що живуть (або жили у минулому) в областях найбільшого впливу аварії?(18; Марк Молітор)

Відповідь:

Відповідно до статті 9 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» особами, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи є:

Учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС – громадяни, які брали безпосередню участь у ліквідації аварії та її наслідків;

Потерпілі від Чорнобильської катастрофи – громадяни, включаючи дітей, які зазнали впливу радіоактивного опромінення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

(Заступник директора Департаменту у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи – начальник відділу координації та контролю виконання програм з подолання наслідків Чорнобильської катастрофи МНС України Сова С.І.)

2.4.3. При СРСР Чорнобильці мали посвідчення 2 категорії. При незалежній Україні тим самим людям видано посвідчення 3 категорії. Чи правомірною є ця дія, адже посвідчення видавались безтерміново? (41; Теофіпольська громадська організація “Союз-Чорнобиль України”)

*Відповідь:

Відповідно до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – Закон) зі змінами, внесеними до статей 10 та 14 Законом України від 01.07.92 № 2532-12, яким було визначено інші терміни виконання робіт у зоні відчуження.

Видача посвідчень здійснювалась відповідно до постанови Кабінету Міністрів УРСР від 18.06.91 № 44, яка втратила чинність. У 1992 році вступила в дію постанова КМУ від 25.08.92 № 501, на сьогоднішній день видача посвідчень провадиться відповідно до постанови КМУ від 20.01.97 № 51 (тобто посвідчення українського зразка).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.02.97 № 135 “Про перевірку правильності видачі посвідчень „Учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС було проведено (здійснено) перереєстрацію відповідних посвідчень. Перереєстрацію проводили Комісія зі спірних питань визначення статусу осіб, які брали участь у роботах по ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, при Міністерстві України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської

катастрофи та тимчасово створеними комісіями при обласних державних та міських адміністраціях. Якщо подані документи відповідали постанові КМУ від 20.01.97 № 51 громадяни проходили перереєстрацію та у посвідченнях проставлявся штамп “перереєстровано”.

(Головний спеціаліст відділу оплати праці та пенсійного забезпечення Міністерства праці та соціальної політики України Уяздовський В. О.)

2.4.4. Україна має реєстр осіб, які постраждали від аварії. Реєстр включає декілька категорій людей. Могли б ви надати мені? Визначення, необхідні для розуміння відмінностей між категоріями потерпілих в даних реєстру? Всі дані цього реєстру та їх динаміку по роках? (17; Марк Молітор)

Відповідь:

Станом на 1 січня 2010 року чисельність постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи громадян по Україні становить 2254471 особу.

Соціальний захист цієї категорії громадян ґрунтується на Законі України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”, який прийнято Верховною Радою України 28 лютого 1991 року.

Вказаним Законом України визначено категорії постраждалих громадян, критерії за якими діти відносяться до потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи, пільги, які надаються постраждалим громадянам залежно від їх категорії та пільги потерпілим дітям та їх батькам.

Стаття 11 Закону України визначає категорію осіб, які мають підстави отримати категорію потерпілих внаслідок Чорнобильської катастрофи. Це особи, які були евакуйовані із зони відчуження, проживали або проживають відповідний період на забруднених територіях.

Стаття 14 Закону України визначає категорії ліквідаторів аварії на ЧАЕС.

(Заступник директора Департаменту у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи – начальник відділу координації та контролю виконання програм з подолання наслідків Чорнобильської катастрофи МНС України Сова С.І.)